

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी-वेरावलम्
शास्त्रीकक्षा तृतीयसत्रम्, बाह्यछात्रेभ्यः स्वाध्यायकार्यम्

विषयः - वास्तुशास्त्रम्

प्रश्नपत्र - ०६

कुलगुणाः - ३०

(C.C.2.3.6)

संदर्भग्रंथः - वास्तुशास्त्रविमर्शः, शीघ्रबोधः

युनिट - १

प्रश्न - १(अ) विविधेषु पुराणेषु वास्तुविमर्शः ग्रन्थाधारेण प्रतिपादयत ।

०५

(ब) निम्नलिखितानां श्लोकानां ससन्दर्भं व्याख्यायत ।

०५

(१) नानाविधानां वस्तूनां यन्त्राणां कल्पसंपदाम् ।

धातूनां साधनानाञ्च वास्तूनां शिल्पसंस्त्रितम् ॥

(२) ब्राह्मणाशाला निर्मिता कविर्निर्मितां मताम् ।

इन्द्रगनी रक्षतां शालाममृतौ सोम्यं सदः ॥

(३) आश्विनी रोहिणी मूलमुत्तरात्रयमेन्दवम् ।

स्वाती हस्तोऽनुराधा च गृहारम्भे प्रशस्यते ॥

(४) क्षेत्रं रुद्र गुणं कृत्वा सप्तभिर्भागमाहरेत ।

शेषं रव्यादयोवाराः रविभौमो विवर्जिताः ॥

(५) द्विरेखा संगमस्थानं सन्धिरित्यभिधीयते ।

त्रिरेखा संगमस्थानं मर्म मर्याविदो विदुः ॥

युनिट - २

प्रश्न - २ पञ्चानां प्रश्नानां उत्तरं लिखत ।

(अ) पुराणे जलवास्तुविचारः ग्रन्थाधारेण दर्शयत ।

०५

(ब) वास्तुशास्त्रदृष्ट्या वृषवास्तुविचारः प्रदर्शयत ।

०३

(क) निम्नलिखितयोः द्वयोः सप्रसङ्गं व्याख्यायत ।

०२

(१) शिवस्याग्रे न कर्तव्या त्वर्या रूपेण देवता ।

प्रेमानष्टा न भोगाय यथा तारा दिवाकरे ॥

(२) यो जनेन पुरात् खेटं खेटात् ग्रामं प्रचक्षते ।

गव्यूति परिमाणेन ग्रामार् ग्रामं प्रचक्षते ॥

युनिट - ३

प्रश्न — ३(अ) आनन्दादियोगानयनविधिः ग्रन्थाधारेण प्रदर्शयत ।

०५

(ब) निम्निलिखितानां श्लोकानां सप्रसङ्गं व्याख्यायत ।

०५

(१) भद्रां क्रकचयोगं च तिथ्यन्तं यमधण्टकम् ।

दग्धातिथिं च भान्तं च कुलिकं च विवर्जयेत् ॥

(२) नवान्नभाजने ग्राह्यं वस्त्रे प्रोक्तमशेषतः ।

वारारिकौ सूर्यसोमौ नक्षत्रं श्रवणो मृगः ॥

(३) शिरो मुखं कर्णनेत्रे स्पृष्ट्वा पृच्छति यो नरः ।

सुवर्णधनधान्यानां लाभस्तत्र न संशयः ॥

(४) एकपक्षे यदा यान्ति तिथयश्च त्रयोदश ।

त्रयस्तत्र क्षयं यान्ति वाजिनो मनुजा गजाः ॥

(५) रिण्दाहोऽग्निभयं कुर्यान्निर्धातो नृपभीतिदः ।

झञ्झावायुश्चण्डशब्दश्चोरभीतिप्रदायकः ॥